

SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 3/2000 vp

Hallituksen esitys laeiksi vakuutusksalain ja eläkesäätiölain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 9 päivänä marraskuuta 1999 lähettänyt sosiaali- ja terveystvaliokuntaan valmistele- vasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laeiksi vakuutusksalain ja eläkesäätiölain muuttami- sesta (HE 136/1999 vp).

Lausunnot

Eduskunnan päätöksen mukaisesti hallintovalio- kunta on antanut asiasta lausunnon (HaVL 9/1999 vp), joka on tämän mietinnön liitteenä.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- hallitussihteeri Pia Jokinen, sosiaali- ja ter- veystministeriö
- ylitarkastaja Heikki Partanen, Tietosuojaval- tuutetun toimisto
- lakimies Reijo Hyvönen, Kansaneläkelaitos
- toiminnanjohtaja Risto Heiskanen, Vakuutus- kassojen Yhdistys.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi vakuutus- kassalakeja ja eläkesäätiölakeja siten, että ehdote- tuilla muutoksilla täsmennettäisiin ja täydennet- täisiin tietojen salassapitoa koskevia säännöksiä erityisesti salassa pidettävien tietojen luovutta- mista koskevin osin.

Ehdotetut säännökset sisältävät täsmennyk- siä salassapitosäännöstöön silloin, kun on kysy- mys liike- tai ammattisalaisuudesta tai henkilön terveydentilaa tai muita henkilökohtaisia oloja koskevasta tiedosta.

Vakuutusksalakiin ja eläkesäätiölakiin eh- dotetaan lisättäväksi säännökset vakuutusksa- san ja eläkesäätiön oikeudesta luovuttaa salassa pidettäviä tietoja vakuutusksalain tai eläkesää- tiön toimintaan liittyviä tehtäviä hoitaville ulko- puolisille tahoille. Tämä on tarpeen, jotta tieto- jen luovuttamista koskevat vakuutusksalain ja

eläkesäätiölain säännökset olisivat nykyistä täs- mällisemmät ja johdonmukaiset varsinkin hen- kilötietojen luovuttamisesta yleisemmin annet- tujen säännösten kanssa.

Ehdotettujen säännösten mukaan vakuutus- kassalla ja eläkesäätiöllä olisi oikeus luovuttaa vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja muun muassa vakuutusksalain tai eläkesäätiön palveluyritykselle, vakuutusksalautakunnalle sekä sille, joka hoitaa vakuutusksalain tai eläke- säätiön antamaa tehtävää toimeksiannon perus- teella. Vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja olisi oikeus luovuttaa myös vakuutusyhtiölle jälleenvakuutuksen järjestämistä varten, vakuutusksalain tai eläkesäätiöön kohdistuvan rikollisuuden ehkäisemiseksi sekä eräin edelly- tyksin historiallista tai tieteellistä tutkimusta tai tilastointia varten.

Koska lakisääteisen eläkevakuutustoiminnan toimeenpanoon ja ratkaisutoimintaan liittyvästä vaitiolovelvollisuudesta sekä muutoinkin tietojen saamisesta ja luovuttamisesta työeläkejärjestelmässä säädetään työntekijäin eläkelaisissa, ehdotetut vaitiolovelvollisuutta koskevat säännökset koskisivat eläkekassojen ja eläkesäätiöiden muuta kuin mainittua toimintaa. Vastaavasti ehdotukset eivät koskisi työpaikkakassojen tieto-

jen luovuttamista silloin, kun kysymys on sairausvakuutuslain mukaisesta toiminnasta.

Esityksessä ehdotetut muutokset liittyvät laajempaan kokonaisuuteen vakuutuslaitosten salsapitosäännösten täsmentämisestä uudistetun henkilötietolain ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain johdosta.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun ne on hyväksytyt ja vahvistettu.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena.

Hallintovaliokunta käsittelee lausunnossaan vakuutuskassojen ja eläkesäätiöiden oikeutta luovuttaa vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja eräissä tapauksissa. Mainitussa lausunnossa esitetyistä syistä sosiaali- ja terveystoimintaliikunta ehdottaa vakuutuslainsäädännön 165 c §:n 1 momentin 4 kohdan ja eläkesäätiölain 132 c §:n 1 momentin 3 kohdan muutettavaksi siten, että

tiedot tarvittaessa voidaan antaa säilyttäen henkilön oikeusturvatakeet ja noudattaen samalla tietosuojadirektiiviä.

Päätoehdotus

Edellä esitetyn perusteella sosiaali- ja terveystoimintaliikunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotukset hyväksytään muutoin hallituksen esityksen mukaisina, paitsi ensimmäisen lakiehdotuksen 165 c § sekä toisen lakiehdotuksen 132 c § muutettuna seuraavasti:

1. lakiehdotus

165 c §

Sen estämättä, mitä 165 §:ssä säädetään, vakuutuskassalla on oikeus luovuttaa vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja:

(1—3 kohta kuten HE)

4) vakuutuskassaan kohdistuneista rikoksista sekä siltä haetuista etuuksista toiselle vakuutus-

laitokselle, jos tämä on tarpeen vakuutuslaitoksiin kohdistuvan rikollisuuden ehkäisemiseksi ja jos tietosuojalautakunta on antanut tietojen käsitteilyyn henkilötietolain (523/1999) 43 §:ssä tarkoitettun luvan;

(5 ja 6 kohta kuten HE)

(2 ja 3 mom. kuten HE)

2. lakiehdotus

132 c §
Sen estämättä, mitä 132 §:ssä säädetään, eläkesäätiöllä on oikeus luovuttaa vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja:

(1 ja 2 kohta kuten HE)

3) eläkesäätiöön kohdistuneista rikoksista sekä siltä haetuista etuuksista *toiselle vakuutus-*

laitokselle, jos tämä on tarpeen vakuutuslaitoksiin kohdistuvan rikollisuuden ehkäisemiseksi ja jos tietosuojalautakunta on antanut tietojenkäsittelyyn henkilötietolain (523/1999) 43 §:ssä tarkoitetun luvan;

(4 ja 5 kohta kuten HE)

(2 ja 3 mom. kuten HE)

Helsingissä 17 päivänä helmikuuta 2000

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Marjatta Vehkaoja /sd
vpj. Timo Ihamäki /kok
jäs. Merikukka Forsius /vihr
Tuula Haatainen /sd
Saara Karhu /sd
Inkeri Kerola /kesk
Niilo Keränen /kesk
Marjaana Koskinen /sd

Juha Rehula /kesk
Päivi Räsänen /skl
Sari Sarkomaa /kok
Marjatta Stenius-Kaukonen /vas
Raija Vahasalo /kok
Jaana Ylä-Mononen /kesk
vjäs. Håkan Nordman /r.

StVM 3/2000 vp — HE 136/1999 vp